

”PRÖVA ANDARNA!”

Predikotext: 1 Joh. 4:1-6

¹Mina älskade, tro inte alla andar utan pröva andarna om de kommer från Gud. Ty många falska profeter har gått ut i världen. ²Så känner ni igen Guds Ande: varje ande, som bekänner att Jesus är Kristus, som kommit i köttet, han är från Gud, ³och varje ande som inte bekänner Jesus, han är inte från Gud. Det är Antikrists ande, som ni har hört skulle komma och som redan nu är i världen. ⁴Ni, kära barn, är från Gud och har besegrat dem, ty han som är i er är större än den som är i världen. ⁵De är av världen och därför talar de vad som är av världen, och världen lyssnar till dem. ⁶Vi tillhör Gud. Den som känner Gud lyssnar till oss, den som inte är av Gud lyssnar inte till oss. Det är så vi känner igen sanningens Ande och villfarelsens ande.

(1 Johannesbrevet 4:1-6)

Bön: Herre, helga oss i sanningen, Ditt ord är sanning! Amen.

Aposteln Johannes har ofta kallats för *kärlekens apostel*. Varför, det kan man förstå när man läst hans brev. Han använder orden *kärlek* och *älska* många gånger i dessa brev. Johannes talar om den sanna kärleken och om dess källa. Han talar om kärleken som strömmar från den rätta källan och sprider sig vidare. Johannes kärlekspredikan rinner från den rena källan och är anknuten till det som väsentligt tillhör denna rena kärlek, nämligen sanningen. Om man separerar sanningen från kärleken, då kan man inte tala om riktig, äkta kärlek. På dessa sista tider, då den sanna kristna tron drunknar bland skenkristendomen, där det som kallas för ekumenik prisas som något gått, som något kärleksfullt och nyttigt för olika kyrkors medlemmar, behöver Kristi Kyrka mer än någonsin kärlekens apostels uppmaning att pröva andarna.

Som kristna har vi fått den största gåvan som finns. För det första så får vi ta del av Guds gåvor som han skänker åt alla människor genom skapelsen. **”Han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga.”**¹ Men den allra största gåvan har vi fått i Guds Son, eftersom **”Guds gåva är evigt liv i Kristus Jesus, vår Herre.”**² Finns det någon större gåva än det eviga livet som vi har i Guds Son? **”Framför allt som skall bevaras må du bevara ditt hjärta,”** – säger Bibeln – **”ty från det utgår livet.”**³ Efter att Guds ord nått in i våra hjärtan och evangeliet uppväckt oss till det sanna livet – det eviga livet – så förstår vi att det är i Guds Son som vi har livet och saligheten. Vi har all anledning till att bevara våra hjärtan, bevara Guds ord i hjärtat och ge mer plats åt vår Gud och Frälsare i våra hjärtan och våra liv.

”Vi vet att vi tillhör Gud och att hela världen är i den ondes våld”⁴, skriver aposteln Johannes i slutet av sitt första brev. Aposteln Petrus påminner oss om att vår **”motståndare djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter vem han skall sluka”**⁵ – och kallar oss för att göra **”motstånd mot honom, orubbliga i tron”**⁶. Guds ords svärd skall inte gömmas undan utan användas eftersom **”vi strider inte mot kött och blod utan mot furstar och väldigheter och**

¹ Matt. 5:45b.

² Rom. 6:23b.

³ Ordsp. 4:23.

⁴ 1 Joh. 5:19.

⁵ 1 Petr. 5:8b.

⁶ 1 Petr. 5:9a.

världshärskare här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarna.”⁷ Guds barn skall inte ta det världsliga svärdet i försvar för sin tro! Detta har Herren Jesus själv förbjudit då Petrus tänkte gripa svärdet för att försvara sin Frälsare. **”Stick ditt svärd i skidan!”** – sade Herren och fortsatte – **”Ty alla som drar svärd skall dödas med svärd.”**⁸ Men Andens svärd, Guds ord, skall vi inte gömma undan! Det skall vi använda. Till det skall vi hålla oss till. **”De ord som jag har talat till er är Ande och liv”**⁹, säger Sonen.

Vår text – predikotexten från kärlekens apostels första brev – ger oss praktiska råd. Hans råd är besvärliga för många och ännu svårare verkar det vara att följa dessa Guds ord. **”Var ordets görare, inte bara dess hörare,”** – påminner Gud oss genom Jakob och fortsätter med att säga – **”annars bedrar ni er själva.”**¹⁰ Apostlarna var inte utsända för att filosofera. De fick en tydlig

uppgift från sin uppståndne Frälsare! **”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn och lär dem att hålla allt vad jag har befallt er.”**¹¹

Som apostlarna så också vi är bundna till Jesu ord. Till allt Guds ord – **”lär dem att hålla allt vad jag har befallt er.”** Dopets och den heliga nattvardens sakrament skall utdelas enligt Kristi befallning och Guds ord förkunnas i sin helhet, utan att tillägga eller att tuga om någon del av läran som vi fått i Guds ord. En del av denna lära är den praktiska läran om att pröva andarna. Om vi inte prövar andarna är vi snart snärjda i djävulens listiga planer. Eftersom han inte kan förinta Guds Kyrka¹², tystna evangeliets förkunnelse så vill han dränka den bland falska läror... Då han inte kan täppa den rena källan gräver djävulen tusentals och ännu tusentals andra källor runtom denna

livgivande källa. Dessa giftkällor liknar utåt den rena källan och denna världens furste leder gärna människorna till dessa sina källor som inte släcker törsten, som kanske även utökar törsten eller leder till en fullständig förhärdelse... Många som ser alla dessa hundratusentals källor gör slutsatsen att alla är likadana, nämligen att ingen kan vara äkta eftersom alla påstås vara en riktig, uppfriskande källa. Men nu är det så, att enligt Den Heliga Skrift så finns det **”en öppen källa till rening från synd och orenhet.”**¹³ Djävulen vill inte att människorna kommer till denna renande källa eftersom då förflyttas de från hans rike till Guds rike.¹⁴ Och oss, som har funnit denna källa, vill han leda bort ifrån den, så att vi än en gång blir medborgare i syndens rike. Satan vet, att Gud på den yttersta dagen kommer att ge **”vrede och dom åt dem som söker sitt eget och inte lyder sanningen utan orättfärdigheten.”**¹⁵ Alltså, det finns en sanning som vi skall lyda. Om djävulen lyckas locka oss bort ifrån denna sanning vandrar vi än en gång i orättfärdigheten och kommer att skörda dess frukt – straffet i den eviga fördömmelsen. Aposteln skriver: **”Låt ingen bedra er med tomt prat. Allt sådant nedkallar Guds vrede över olydnadens barn. Ha därför ingenting med dem att göra.”**¹⁶ Världen är full av ”tomt prat” och falska profeter – till Guds ord olydiga präster, biskopar, ärkebiskopar, kardinaler, påven, predikanter, evangelister, lärare och deras anhängare.

Johannes säger: **”tro inte alla andar utan pröva andarna om de kommer från Gud. Ty många falska profeter har gått ut i världen.”** (v.1) Det vore ju bekvämt om dessa falska profeter och falska läror skulle finnas endast i andra länder, långt borta ifrån vårt vardagliga liv och umgänge. Det vore ju bekvämt om djävulen skulle visa sig tydligt och klart så att man kan undvika honom, men han är **”en mördare”** och **”har aldrig stått på sanningens sida, eftersom sanning inte finns**

⁷ Ef. 6:12.

⁸ Matt. 26:52.

⁹ Joh. 6:63b.

¹⁰ Jak. 1:22.

¹¹ Matt. 28:19,20.

¹² Matt. 16:18b.

¹³ Sak. 13:1a.

¹⁴ Se t.ex. Apg. 26:18.

¹⁵ Rom. 2:8.

¹⁶ Ef. 5:6,7.

i honom. När han talar lögn, talar han av sitt eget, ty han är en lögnare, ja, lögnens fader¹⁷, som Jesus säger. Vi ska inte tro alla andar, vi ska inte tro alla som påstår sig vara kristna, som påstår sig tro på Bibeln och förkunna Guds ord. Vi ska **”pröva andarna om de kommer från Gud”** (v.1). Alla som påstår sig vara kristna, som påstår sig hålla sig till Gud och evangeliet är inte från Gud. De kanske använder ord som är bekanta för oss, men ger ett eget innehåll för dessa ord och vi kan pröva dem med hjälp av Skriften och se om de verkligen håller sig till hela Guds ords sanning. Johannes säger att **”många falska profeter har gått ut i världen”** (v.1) och Paulus skriver om de **”falska apostlar, ohederliga arbetare”** som **”uppträder som Kristi apostlar.”** Han fortsätter med att skriva: **”Och det är inget att förvåna sig över. Satan själv gör sig lik en ljusets ängel. Därför är det inte underligt att också hans tjänare uppträder som tjänare åt rättfärdigheten. Men de kommer att få det slut som de förtjänar.”**¹⁸

Johannes kallar oss till att **”pröva andarna om de kommer från Gud.”** (v.1) Hur kan vi göra detta? Ja, han fortsätter med att säga: **”Så känner ni igen Guds Ande: varje ande, som bekänner att Jesus är Kristus, som kommit i köttet, han är från Gud, och varje ande som inte bekänner Jesus, han är inte från Gud.”** (v.2) Guds Ande, den Helige Ande, som själv är Gud – den tredje personen i den heliga Treenigheten – leder människorna till Gud genom den andra personen i den heliga Treenigheten – Guds Son Jesus Kristus – som **”kommit i köttet”**, alltså tagit på sig den mänskliga naturen. Jesus är den sanne Guden och en sann människa, **”i honom bor gudomens hela fullhet i kroppslig gestalt”**¹⁹. Han eller hon som förnekar detta är inte från Gud. Men nu är det också så att den som **”bekänner att Jesus är Kristus, som kommit i köttet”** håller sig också till Hans ord! Det skulle inte göra rättvisa åt Johannes att påstå att han kräver enighet *endast* i fråga om Jesu gudom, inkarnation, nämligen att Guds Son blev en människa... Johannes tar upp en av de mest centrala frågor i den kristna tron och visar att om man inte håller sig till den, då är man inte från Gud. Men han fortsätter faktiskt med att säga, att **”varje ande som inte bekänner Jesus, han är inte från Gud”** (v.3). Den som bekänner att Jesus är Kristus, att Jesus är en sann Gud och en sann människa, håller sig också till Honom. Den som inte håller sig till Jesus är inte från Gud. Luther skriver i sin kommentar över dagens episteltext: *”Vad som helst de lär ut, jämför det med dessa ord från 1 Tim. 1:15: ”Jesus har kommit till världen för att frälsa syndare.” Du måste förstå att vad som helst överensstämmer med detta är från Gud. Men du måste tro att vad som helst som inte överensstämmer med detta är från lögnens fader (Joh. 8:44).”* Reformatorn har rätt i då han skriver: *”Emedan bekänner påven påståendet att Kristus kom i köttet, men han förnekar dess frukt. Men detta är det samma som att Kristus inte kommit i köttet. ... Visserligen, han behåller orden; men han förnekar Hans ankomstets betydelse, d.v.s. att våra hjärtan borde förtrösta sig endast i Kristi rättfärdighet och bli rättfärdigförklarade. I sina bullor fördömer påven [tros]artikeln att vi är rättfärdigförklarade endast på grund av Kristi rättfärdighet. Likväl detta är resultatet för Hans inkarnation.”*²⁰

”[V]arje ande som inte bekänner Jesus, han är inte från Gud” (2b), skriver Johannes. De som avskiljer Guds ord från Jesus och Gud, bekänner inte heller den Jesus som Johannes talar om. Jesus har sagt: **”Den som inte älskar mig håller inte fast vid mina ord.”**²¹ Och eftersom Han också sagt, att **”[h]immel och jord skall förgå, men mina ord skall aldrig förgå”**, tillbakavisar vi alla de präster, biskopar och predikanter som tjänar djävulens syften då de nekar Bibeln som Guds sanna och ofelbara ord. **”Skriften kan inte göras om intet”**²², sade Jesus och med dessa ord faller varenda liberalteologs tankebyggnad med vilka de vilseleder människorna bort ifrån den rena och renande källan, Jesus Kristus, evangeliet och Guds ord.

¹⁷ Joh. 8:44b.

¹⁸ 2 Kor. 11:13-15.

¹⁹ Kol. 2:9.

²⁰ Luther, Martin. 1967 (1999), s. 285. *Luther's works, vol. 30 : The Catholic Epistles*. Saint Louis: Concordia Publishing House. (Översättning: jet.)

²¹ Joh. 14:24a.

²² Joh. 10:35.

Vi ska pröva andarna och genom denna test bedöma om de och deras läror kommer från Gud eller inte. Eftersom vi inte kan se in i människors hjärtan kräver Herren inte heller någonstans att vi skall agera efter det som är dolt i hjärtat. Han har anförtrott oss uppgiften att pröva andarna och det gör vi genom att pröva dessa människors bekännelse – Johannes uppmanar oss till att pröva andarna genom att pröva vad de **”bekänner”** (v.2) eller **”inte bekänner”** (v.2). Detta är viktigt! Vi ska inte leka Gud. Vi ser inte in i hjärtat – och det kräver Herren inte heller.²³ Vi ska bedöma människorna efter deras bekännelse i ord och gärningar – inte efter det som vi inte ser, som möjligen är dolt i en människas hjärta...

”Vi tillhör Gud. Den som känner Gud lyssnar till oss,” (v.6a) skriver Johannes. Här har vi apostelns svar till hur vi kan skilja dem som vi skall erkänna tillhöra Gud, som vi kan säga komma från Gud. Den som tillhör Jesus lyssnar Jesus.²⁴ Framför Pilatus bekände Han: **”Ja, för att vittna om sanningen är jag född, och därför har jag kommit till världen. Var och en som är av sanningen lyssnar till min röst.”**²⁵ Den som tillhör Gud lyssnar och håller sig till Hans ord, ordet som Gud gett oss genom profeterna och apostlarna i den heliga Bibeln. Den som tillhör Gud instämmer till det som den lutherska kyrkan bekänner i sina bekännelseskriter: *”Vi tro, lära och bekänna, att den enda regel och norm, varefter alla läror såväl som lärare böra prövas och bedömas, endast är Gamla och Nya testamentets profetiska och apostoliska skrifter”*²⁶. Eftersom vi tillhör Gud håller vi Hans ord, den heliga läran som vi fått från Honom. Vi kompromissar inte över det som vi vet vi har fått från Gud. Vi bekänner oss till Honom, till evangeliet, frälsningen i Guds Son och vill med aposteln Paulus bekänna oss till och predika **”hela Guds vilja och plan.”**²⁷

Hur ska vi göra för att bedöma vem som kommer från Gud och vem som inte kommer från Gud? Ja, så länge de inte lyssnar oss, nämligen den rena bibliska läran, ska vi inte påstå att de är från Gud. Detta även om vi är mycket medvetna om att det finns många utanför vår kyrkogemenskap som är Guds barn. Gud har sagt åt Sin Son: **”du skall härska mitt ibland dina fiender.”**²⁸ Så finns det nu några Guds barn ibland de orena kristna samfundet – som blandat människoläror med Guds ord – men som ändå har ens en liten bit av evangeliet kvar bland sig. Men vi måste förstå att ge äran till den som den tillhör, nämligen Herren, inte till dessa falska kyrkor, för att det kan finnas troende ibland dem! Detta är ingen legitim orsak att stanna kvar i heterodoxa, orena kyrkor. Herrens ord lyder: **”Gå ut från henne, mitt folk, så att ni inte tar del i hennes synder och drabbas av hennes plågor.”**²⁹ Vi ska också komma ihåg att den osynliga Kyrkans gränser känner endast Gud³⁰ och Han har anförtrott oss att agera inom den synliga kyrkans ramar. Vi predikar, undervisar och bekänner hela Guds ord. Alla som är från Gud borde ansluta sig till oss, inte på grund av oss som människor utan på grund av Guds ord som vi bekänner och håller oss till. **”Vi tillhör Gud. Den som känner Gud lyssnar till oss,”** – skriver aposteln och fortsätter – **”den som inte är av Gud lyssnar inte till oss.”** (v.6) Vår församling förkunnar inget annat än den heliga läran som vi fått från Herren genom apostlarna och profeterna. De som grundade S:t Petri evangelisk-lutherska församling prövade andarna och följde Guds ords väg då de lämnade den ogudaktiga andliga gemenskapen som de var delaktiga i som medlemmar i Svenska kyrkan. Där accepteras och förespråkas ogudaktiga, av djävulen inspirerade läror. De kunde inte då och kan ännu mindre idag tolerera att man håller sig till Guds rena ord.

²³ 1 Sam. 16:17.

²⁴ Joh. 10:16,17.

²⁵ Joh. 18:37.

²⁶ Konkordieboken. Konkordieformeln – Sammanfattning, Epitome, #1.

Internet 2011-08-14: <http://www.logosmappen.net/bekskrifter/kf/kf_epitome.html>.

²⁷ Apg. 20:27.

²⁸ Ps. 110:2b.

²⁹ Upp. 18:4b.

³⁰ 2 Tim. 2:19.

Nu har vi fått höra från Johannes hur vi **”känner igen sanningens Ande och villfarelsens ande.”** (v.6b) Låt oss som enskilda kristna och som församling be Guds vägledning, forska Skrifterna och bekänna Jesus och hela Guds ord. Genom ordet och sakramenten har vi blivit uppväckta till det andliga livet. Vi har fått smaka det eviga livets vatten och får alltid leva från evangeliets livgivande och rena vatten. Låt oss varje dag i den dagliga omvändelsen bekänna våra synder och tro evangeliet, att våra synder är förlåtna för Kristi skull. Låt oss hålla oss till korsets predikan och hålla korsets budskap uppe som en vacker flagga eftersom den leder människor till den renande källan, till livets vatten, till Jesus – vår och hela världens Frälsare!

*Amen.*³¹

Jan-Erik Tiri
mobil: 070-350 23 86
www.lutherdom.se

---

³¹ 2602 ord.